

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรตัวอย่าง

คัดเลือกผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก แผนกโรคผิวหนัง โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลบางรัก ซึ่งได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคซิฟิลิสระยะที่สอง จากประวัติ, ลักษณะทางคลินิก และการตรวจเลือด โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้ป่วยต้องมีผมร่วงไม่เกิน 3 เดือน
2. ผลเลือด VDRL ให้ผลบวกไตเตอร์ตั้งแต่ 1:8 ขึ้นไป
3. ผลเลือด TPHA หรือ FTA.ABs ให้ผลบวก
4. อายุระหว่าง 15-45 ปี
5. เป็นผู้ป่วยรายใหม่และยังไม่เคยได้รับการรักษามาก่อน
6. ไม่เป็นผู้ป่วยที่มีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้คือ
 - 6.1 ผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพ เช่น โรคเอดส์, มะเร็ง ขาดอาหารรุนแรง, รับประทานภูมิคุ้มกัน
 - 6.2 ผู้ป่วยที่มีประวัติได้รับยาบางชนิดที่อาจทำให้ผมร่วง ได้แก่ Heparin, Coumarin, Propanolol, Thiouracil, Carbimazole, Tryparanol, Vitamin A Acid, Levo-Dopa
 - 6.3 ผู้ป่วยที่เป็นโรคต่อมไร้ท่อหรือ Autoimmune

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ผู้ป่วยจะได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์, วิธีการ, ประโยชน์ และอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการศึกษา

2. ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและให้ความยินยอม จะได้รับการถามประวัติและตรวจร่างกายอย่างละเอียด ดังนี้
 - 2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ป่วย เช่น เพศ, อายุ
 - 2.2 ประวัติเกี่ยวกับอาการ, ระยะเวลา, ลำดับของอาการ โดยเฉพาะอาการผมร่วงอย่างละเอียด
 - 2.3 ประวัติเจ็บป่วยในอดีต ประวัติการไ้ช้ยา ประวัติแพ้ยา
 - 2.4 ประวัติเพศสัมพันธ์
 - 2.5 ตรวจร่างกายทั่วไป ตรวจลักษณะการร่วงของผม

3. ผู้ป่วยได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ดังนี้
 - 3.1 การตรวจชนิดและสัดส่วนของรากผม (Trichogram) โดยดึงเส้นผมมาประมาณ 20 เส้น จากบริเวณที่ร่วงมากที่สุด สำหรับผมร่วงทั่วไป และบริเวณขอบของผมร่วงสำหรับผมร่วงเป็นหย่อมๆ หรือแบบทอนแทนะ แล้วนำมาตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์กำลังขยาย 400 เท่า (รูปที่ 1,2)
 - 3.2 การตัดชิ้นเนื้อโดยวิธี Punch Biopsy คัดเลือกบริเวณที่ผมร่วงมากที่สุด 1 แห่ง สำหรับผมร่วงทั่วไป ในกรณีที่ผมร่วงเป็นหย่อมๆ หรือแบบทอนแทนะ จะทำตรงกลาง 1 แห่ง และทำที่ขอบของผมร่วงอีก 1 แห่ง
วิธีทำใช้วิธีปลอดเชื้อ โดยทำความสะอาดหนังศีรษะด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ นีดิยาซา 1% Lidocain ใต้หนังศีรษะ, ตัดชิ้นเนื้อออกมาด้วย Punch Biopsy ขนาด 4 มิลลิเมตร ชิ้นเนื้อจะถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งจะแช่ใน 10% Buffered formalin และผ่านกระบวนการมาตรฐานโดยเครื่อง Autotechnicon แล้วจึงตัดด้วย Microtome เป็นชิ้นเนื้อหนา 3 ไมครอน ย้อมด้วย Hematoxylin-Eosin เพื่อคุณลักษณะทั่วไปของชิ้นเนื้อ ย้อม Warthin-starry เพื่อตรวจหาเชื้อ Spirochete ชิ้นเนื้อที่เหลืออีกครั้งหนึ่ง จะแช่ใน ไนโตรเจนเหลว แล้วรีบส่งตรวจหา immunoreactant โดยวิธี Direct immunofluorescence

4. การรักษาและติดตามผล

ผู้ป่วยทุกรายจะได้รับการรักษาโดยการฉีด Benzathine Penicillin 2.4 ล้านยูนิตเข้ากล้ามเนื้อ ในกรณีที่แพ้ยาตัวนี้จะให้กิน Tetracyclin 2 กรัม/วัน เป็นเวลา 2 อาทิตย์

จะนัดผู้ป่วยมาซักประวัติ, ตรวจร่างกายทั่วไป โดยเฉพาะอาการผื่นร่วง และตรวจ VDRL ทุก 1 เดือนจนผมขึ้นเป็นปกติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเชิงพรรณนา จึงใช้สถิติเชิงพรรณนาในการสรุปผลเป็นค่าเฉลี่ย, สัดส่วน, เบอร์เชินต์ ฯลฯ และหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย